

پوشیدہ — ۱ کانون اول ۱۹۲۷

جلد : ۹

پوشیدہ سنہ — نومبر ۹۹

ادارہ خانہ :

باب عالی جادہ سندھ اقدام
پوردی پانندہ کی بنادہ

خصوصی دائرہ

صاحب و مدبری

محمد مسیح

ملی تحریک

آبوندہ شری طری : سنہ لکی ۲۵۰

آلتی آباقی ۱۲۵ ، فوق العادہ

نسخہ لایچون ۵۰۰ ۵۰۰

غروندہ

مجموعہ مزہبتہ طبعی نقیب

ایدلہ بن ازلر اعادہ آیدلر

ہر ایک پریمی دارہ بشیمی کونلری جیفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، حرفتی مجموعہ در .

«ناغور» ده

«کوزلېکې قالدېر سهو کليم» ديه
فصللادي، سرخه اېنډم و «کت» دېدم،
قېمېله امدې.
اوکده دېکېله و اثارې طوبې، «براق
بې» دېدم، برافادي.
پوزې قولنامه يافې کتېردې «عې»
دېدم، «آلېزېمې»
دوداقرې يانامې دوقو دورې، پوره دم
و «چوق اولورسک» دېدم، او تاعدي.
صاجرېک آراسه رېچېک قوبدي
«قادان» دېدم، حرکت دورې و سوزکرا
پونډه کي قورده لای آلدې کتېدي، آغلادام
و قايه صوردم: «خېن کرې کله دې؟»

انور ساري

عرض اېده بېله جک، احاطه لې پر مفکرېه
احتياج کوستېر، بوتوله بېچر اولما بېقه
مرحومي طایفېنقدن صرف نظر، ساده ج
طابق لېله محالدر، فقط، نه اولورسه اولسون،
حياتنه زه رهبرک اېدن، مفکوره مزې
کوسته زون، هېمزې مفکوره مزه دوغرو
تجربک اېدن ضيا کوك آله قادش بورجی
اولوغز، زکرائې بوفرزده، اونک فلسفه مې
ايضاح صورتېله اوده بېلېر،
ضيا کوك آلي آکلامق، هر کس دن
اول و هر کس دن فضله اونکله برلکده
جالتاندره، اونک کرسي مې اوکنده بېشه نلره
توجه اېدر. بوا رغما ضيا کوك آله
آرقا شاق ايدنلر، استادک درس لېله
بېشه نلر اوچ سېنه نېرى سکوت اېچکده
مهر ددرلر، بو سکوت لارې قېتدار علک
ضيا غدن متولد، تاثر لېنه عطف ايدنلرک
بودن سوزکرا، اولنلر دن ضيا کوك
آله اتمک دوت طرفي سازان
قاراللي داغ باري، ضيا کوك آله مې
سېاشي، نه اوډن آلدلرې عرفان نورېه
آيدنلار لارې اېسته مک، حقمر برتمې
اولمسه کرکړ.

محمد خالده

اِحْتِمَائِيَّات

نورک انقلابک شمولى

نورک انقلابي

نورک انقلابک ماهيت وشمولې، بوکونکې
منزېر زمره ايچين هر وقت تدقيق و تنق
ايدله به دکر، بو تدقيق نتيجې اوله رق ميدانه
يکې يکې حقيقتلر چيقارمايه يار او باشلي باشنه
واسع رموضو عدر.

انقلابک ذات اېچنده بولونديغمز و اېچنده
ياشادېغمز ايچين احبال برجوقلر بيه کوره
آراق طبعي بريلايش حالي آتش اولان
بويکي حیات، هنوز اېچنه کيردېکمز، هنوز
ياشامايه باشلادېغمز، وطول تاجيک دوغرو
استقامتي هنوز عصري اصوللرله آراشدير مق
دوره سنده بولونديغمز، يکې دردوغوشدر.

واقعا انقلاب ملي برساحده وقوعه
کاي، وملي وارلقده يکې برالوش، يکې
برکيدش اوله رق تجلې ايدر. في الحقيقه
انقلاب برساحلن ديگر حاله کچک، اولمقده
اولان وارلې راقوب يکې روارلې ايدمکدن
عبارت اولونجه بونک تجلې ساحتې ملي
حيات، تېکون ساحتې ده ملي حدودلر
داخلي اولق لازم کايکي کوزو کور، تورک
انقلابي ايسه بويوسفردن دها لويه کچکمز،
کندېنه مخصوص برطاقم باکر عنصرلرې
احتوا ايدم من دها مې ورر، چونک غريب
عالمندن برجون جهنلر دن آيرلش، کندي
حدودلرې داخاندنه کندېنه مخصوص حيات
طرزېله معاصر مدنيتدن کري قلش، و
کندې کچه مؤسسه لېله عنعنوي واراني
ادما اتمکده بولونش اولان برملتک سېنه سنده
وقوعه کچکده اولان انقلابک ماهيت نه قدر
عظمتي اولورسه اولسون ينه کندي دار
حدودلرې داخاندنه قله جني، باشقا عالمدره،
باشقا محيطلرده اوقادار عکس برافيه جني
ظني تولد ايدم بېر.

حابلوکه ماضيه ديگر ملتارده وقوعه
کن انقلابلر ناصيل ملي حدودلرې آتش،
ديگر محيطلرده عکسې کوستمش، انسانيت

تاريخنده مهم تحوالر وجوده کتيرمش ايسه
تورک انقلابي ده عيني قياس رولي افايده چکدر.

تورک انقلابک شمولى

تورک حياتک بويه غريب عالمندن آري
کندېنه کوره ر بورويش اولمسي، کندي
عالمده ياشاپور کوزو کسي وجوده کتيرمن
حاملر نه اولورسه اولسون تورک تاريخده
اويادلي رول هر وقت کندي نور حدود.
لرني اشاري ديگر محيطلره عکس برافش،
وجوده کتيرديکي مدنيت حرکتلرې ملي
قلملار ديگر دولتره ملتاره تورک اولمش،
اونلرک حياتلر دېمه هم تاثير ايقاع اېچندر.
تاريخي حيات، جغرافي وضعت، هر وقت
ديگر ملتري ارقاسندن سوزو کله چک، و
ديگر ملتاره رهبرک ايدمک تاريخي
حرکتلرې تورک مقدر قېلشدر.

تاريخده بويولديکي روللرې شرفه ايقا
ايدن تورک، عصرک تاريخده ده ال پارلاق
برفلي کندېنه آير مشدر. آروپا ملتار دن
پک بويوکارني اولدقې دن پک باشقا تورکو
وضعت صوقان عومي حرب بادره سندن
سوزکرا، کندي وارلغي ينه تاريخده کي بوسک
موقبله ينه کندي تاريخي وارلغيه متاسب بر
صورنده ميدانه قويمش اولان بکانه ملت تورک
ايشته روحنده بويه اصل بر جوهرک
لايزال حمله لري طاشيان، تاريخ ديدېکمز
عصرلره عالم تقارلر دور ايدن بويولک
کناکک شرفي منقېلرې کندي مستقلا
وارلې تشکيل ايدن تورک ملتي، عصرينک
تاريخده ينه کوزلر قاشادېر اولان پارلاق
انقلابلره خنده کي اصل جوهرک لايوت
اولان، و هيچ سوزم جک اولان آتشن
حله سني بر دقه دها کوستر مشدر.

هر جمعي تاريخده باشقا برادر ياران
تورک عصرينک تاريخده ده هېچ بر ملتک
يا بدي انقلابي وجوده کتيرمک بيه اولمسي
رهبرلکي ميدانه قويمش اولور.
کوزده، هنوز کندېنه کچميش،
هنوز کندي وارلغک حياتي ايچين
نه قېمتدار برضان، و باشقا هېچ بر شي
اولک برينه اقمه ايدله مې برضان اولديکي
دوشو مېن شرف قو ملرې ايچين تورک انقلابي
قدر قېمتدار بر رهبر اولماز.

مابعد الطبیعه اسلام فلسفه مندرجه نمبر دربره قادر [آله فکری] (۷)

۱- هیچ شبهه یوقی که آله مفهومی احتیاج اسلامتمده الی یوکسک و الی عالی موقعی اکتساب اتمشد. اساساً اسلامتک انتشارینه قادر توانی ایدکان بوتون الهی محاکمه له ، آز جوق یکدیگریسته استاد و یکدیگری تحلیله ایده ایده اولدقجه تصفیه اولومشدی . فقط بو ظاهری بر تصفیه ایدی . اسلام فلسفه سنده ایدان دین شکند . باشلایان بو بدقیق نهایت فلسفه وادینه ده دوکولدی . و هیچ شبهه سز آله مفهومی دینک تاثیرندن آزاد اولارق بوتون بساطت وصفیه محاکمه ایدیه مدی اسکی غنغنه لک ، اسکی دینلرک بقایاسیه مشبوع اولان دماغل اسلامتک کنیردی مجرد وصفا و الوهیت فکری تماماً قورایامازدی . برکت و برسین که دین ایل سیاستی برآراده ندین ایدن بو یوک بانیس هر کون بر آز دها یوکسک فکری نشر و تعیم اتمکده کوچک حکمه دی . اساساً دینک هان و دائماً عمومیتله ، اخلاق و حسلرک افشاخه اوغرا دینی زمانار ظهور ایدر . و آز جوق احتیاج حاله کدیکی وقت فضله مقاومت ایتدن قبول ایدنلری بولونور . انسانیت بر قویون سوروسی کی اکثراً دوشونمکسزین برجویی تعقیب ایدر . اچیلریدن آریلانلر اولسا بیله بولنی شاشیرق تهلکه کی قارشیشنده یاتکرارا احتیاج ویا بوسیتون هدر اولمایه محکوم اولور . دینلر اولا واضعلرنک مقبوره سیدر . خلقک مفکوره سی اولدیی کون ریدلر آلدن بر مقصده آلت اولور . قیمت ، صفت و قدسیتی قیاب ایدر . - بواعتبارله دینک منشأی اجتماعی دیکلر دینک ایستهمه یوز - هان هر دینک تاریخنده آله نامنه افقاع ایدیلن جنایتلردینک عمومیتله منقې بر قوت اولدوغنه دلالت ایدر . دین واضعتک مقصدی ، بشریتی اساسلی بر

تورک انقلابلنک مظلوم شرق قوملرینه ویره جکی انتباهی ، نشر ایددیجی وارلق دوقوسنی ، حیات حمله سی ، معاصر مدینتک هیچ بر کتابی بو قادر جانلی ، بو قادر جاذبه لی بر صورنده ویره من ، بوقوملراچین تورک انقلابی ، هنوز مثلی یازنامش برآر ، روحلری صارصاحق بر کتاب ، و جیدانلری تیره تملک بر حرکت و حیات مجموعه سیدر .

حرشه انقلاب دوغرو

شوقادار که انقلابی نام اولدیی کی ویرمک ، انقلابی ملی وارلق بوتون صفحه لرینده ناصیل اولسی لازم کدیکی کوسترمک ایچین اجتماعی مؤسسه لرده وجوده کتیره جکی تحویلری ، دیکشمه لری اقام ایتیه دوغرو و حرکتیه باشلامق لازمکلیر .

انقلابی بوتون اجتماعی حیاتده اقام ایتیه دوغرو باشلانیه جق حرکتلر ناصیل ملی وظیفه لر ایه ، تورک انقلابلنک اجتماعی ساحه ده کی بورولش طریزنی دیکر قوملرده کوسترمک صوریتله بولی اولان وظیفه لرک یاننده برده انسانی وظیفه لر کندی کوستر .

انقلابه قارشى اولان بورجی یوده مش اولق ایچین ، انقلابی حیاتک بونون صفحه لرینده یورونلرک ملی وارلغیزی معاصر مدینتده آلسی لازم کان موقعه جیقارمش اولور . بوله جه بوتون اجتماعی مؤسسه لرده انقلابک ، فیاض اثرلری کندی کوسترمش ، و یو صورته معاصر مدینتده کندی موقعی آلمایه باشلامش اولان «تورک حرثی» شرق قوملری ایچین بر «علم» و «مدینت» منبى اولور .

ایشته انقلابک اولادی اولان بو نوکی نسله دوشن بو وظیفه لر بر طرفدن ملی ایه ، دیکر طرفدن انسانیدر .

تورکک ماضیده اوینادینی روللردن جوق دهاا شرفی اولان بو مدینت حرکتی ایه هیچ شبهه یوق که بو نوکی نسل ایچین کوزلری قاماشدیران بر مفکوره تشکیل ایدر . عصریمزک تاریخی بو نوکی تورک نسلندن بو شرفی وظیفه لرک ایفاستی بکه یور .

منیل نغمه

اشقاپارل قارالغوشده «دعای مدنیس

دستور اطرافنده توخذ خلقک اتفاق و تراغه برسدجکه کدن عبارت ایکن بالذات ، اخی ده داخل اولدییی حالده بوتون سالکری کاشانه بر بورا ، زلزله ، و دهلی بر آفت کسلیله ؛ و عالممول برفته حالده الساتی یکدیگریسته قاریشدرلر حالوکه هیچ بر یسنگ مقصدی منقې دیکلر . الی یوکسک حسلر و الی یوکسک تحلیلر و الی محترم انسانیت حسلرله مشبوع اولدقاری حالده آرلرنک افقاع ایشدیکی تاثیر تماماً مقصدلرنک ضدی در . زرا ، کندی نالنده هر کس کندیلنک بر پیغمبری ، کندی قناعتلرنک حقیقته معتقد بر مؤمن اولدقن صوکر . بو عومى جریانى توقفه تصدیق ایدجک مرعاضه نک دور بیه سی ، دوزنلر کن بعضی خسارلری سبب اولسی ضروری اولور . ایشته بو عومى جدالدرکه ، انسانیتی معین کتله لر حالده طوللار ، فکر حریتتی و روحک آزادده کدیکی سبب ایدن جاهلر حاله کتیریر ؛ حواریلر آلدن بازیه ، محابله آلدن بر آلت یایار . [نجه] نک تعبیریه ، آله ک بو آووقاتلری ایه ، زم کی بشردلر ، ذاتاً دینک غایه سی ، یالکز الیهی روحده ایمان دیکلر ، زرا ، یالکز بو اجمالك علمی برقیعی و بشری فائده سی یوقدر . حالوکه اورناده کی نزاع و فساد ختانه ایردکن صوکر ا انسانیتک بیک بر آله پرششنده بیله عمنور اولاماز . دین روحلره آله قورقوسنی دیکلر آله محبتی القا ایتدیکی مدخیه دهاا اخلاقی و حیالت غایه سنه دهاا موافق اولاییلر ؛ غکشی حالده دین بر واسطه حالده قایلر و اشتعمال ایدنک آرزوشنه تابع بر ذوالفقار اولور . مقصدنر دینک لزومی یوق دیک دیکلر ، بلکه دین فکری دوردور مایه و فکرک تفحص احتیاجی نوالور مایه کافی دیکلر و بیانه علی : ناقصدر دینک ایستهمه یوز .

دین آنخاق کور بر اطاعت و ایماله مشکلولی حل ایتش کورونور ، بوقا احتوا ایتدیکی حقیقتلر قادارده یالانلرله معلولدر . شبهه لره دینک واضعنه و مجتهده نظر . بونکده بر حکمتی وارد ایشته اصل بو حکمتدرکه انسانیتی بلاشدن باشه ترقیه اوغرا تیرور ،